

Az átmeneti gáz.

*

Az átmeneti gáz nagyon rossz világító anyag s Budapestet most ilyen átmeneti gázzal világítják. Ez a gáz ugyanis félig még a trieszti társaságé, de félig már Budapesté, tehát tulajdonképen senkié. A trieszti társaság már nem törődik vele, mert december 15-étől fogva semmi köze hozzá. Budapest pedig még nem törődhetik vele, mert a gyár csak december 15-én megy át a tulajdonába. Ez az átmeneti gáz, melynek különben még az a tulajdonsága, hogy ezután még rosszabb lesz, mint amilyen eddig volt. Erre készítették elő a központi városházán Budapest közönségét. S az urak jó próféták: még mindig eltalálták, ha rosszat jövendöltek. Ebben nagyon szerencsés a szimotjuk.

Budapest közönsége kétségűn el tehát a legrosszabbra. Készűljön el arra, hogy egy napon a gázcsapból nem gáz, de levegő fog ömleni. Ez nem lenne a legnagyobb baj, mert Budapest elbir még egy kevés tiszta levegőt. De pechesek vagyunk s a levegő gázzal vegyest fog ömleni. Tehát se a gázt, se a levegőt nem használhatjuk. Mindez pedig azért lesz így, mert a csövek kicsinyek s nem képesek tovább vinni a gázt. A baj magyarázatát tehát megkaptuk volna. Ez nem nagy vics, mert minden bainak van magyarázata s az uraktól elég szép, hogy legalább a magyarázatokban nem fukarkodnak. De ezekkel a magyarázatokkal még sem lehet világítani, ha még úgy ragyognak is a bölcse ségtől. Ide nem magyarázat, de világító gáz kellene, tehát természetes, hogy csak magyarázat van s nem világító gáz.

Tudjuk, hogy a bajokért nem lehet a gázgyár új vezetőségét felelősségre vonni. A baj okát abban látjuk, hogy a trieszti társaság az utolsó években, amikor szerződése a lejáráthoz közeledett, új befektetésekkel nem alakította úgy át ezt a gyárat, hogy az a fejlődő Budapest szükségleteit kielégithette volna. Tudta, hogy szerződését nem újítja meg, tehát nem költött a vállalatára. Azonban az már Budapest vezetőinek és törvényhatóságának a büne, hogy a trieszti társaságot nem szorította a rendelke-

zésre álló eszközökkel arra, hogy szerződéses kötelezettségének a legnagyobb pontossággal megfeleljen. Ez a társaság a szerződés értelmében még ma is köteles Budapestet kifogástalan gázvilágítással ellátni s annál inkább volt ez hónapok előtt a kötelessége. De ki gondolt a központi városházán arra, hogy a gázgyárat birságolással s más véres szekaturákkal a szerződésben vállalt kötelezettségek betartására kényszerítse. A trieszti társaságnak nagy volt a befolyása a városházán. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai bent ültek a törvényhatóságban s ha kellett, megdolgozták azokat, akik a gázmizériákat szóba akarták hozni. A törvényhatóság lelken szárad tehát, hogy Budapest talán évekig, esetleg az új gázgyár üzembehozásáig, vagy a csövek kicseréléséig szürke félhomályban kénytelen átvirrasztani az éjszakákat. S a törvényhatóság lelken szárad az is, hogy ezután a főváros pénzén kell kicserélni a gázcsöveket, amit pedig ezelőtt a trieszti társaságnak kellett volna elvégezni a maga pénzén, mert az ő kötelessége volt Budapestet kifogástalan gázvezetékekkel felszerelni. Ime így emészt fel most száz ezreket a főváros pénzéből az a gazdálkodás, melyet a polgármester maga jellemzett elég kemény szavakkal a főváros közgyűlésén.

De nemcsak a gázgyárral vagyunk így. Ugyanezt látjuk a legtöbb olyan vállalkozásnál, amely szerződéses viszonyt tart fenn a fővárossal. Itt a közuti villamos társaság. Ez is megváltás előtt áll s ez se törődik már a főváros szükségleteivel. Annyi kocsit járát, amennyit jónak lát. Olyan menetrendet állít össze, aminőt hiányos személyzetével és fogyatékos kocsiparkjával lebonyolíthat. De ki törődik ezzel? Pedig birságokkal itt is javítani lehetne az állapotokon s örökös hatóságí ellenőrzéssel mégis keresztülvihető lenne, hogy a közönség legalább félig emberséges módon kiszolgáltassék. De a közuti villamos is átmenetben van s a közuti villamos is nagy ur. Urnak legalább is akkora, mint a trieszti gáztársaság. És ez sok mindent megmagyaráz.